

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องการเรียนรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส โดยศึกษาจากพนักงานเอกชนที่สมรสแล้ว เขตลุมพินี เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจในเรื่องของภาษีเงินได้ได้ทราบว่ากลุ่มสมรสในมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีต่างๆที่ออกมาสำหรับกลุ่มสมรสมากน้อยเพียงใด และเพื่อพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีตัวใดบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส และยังมุ่งศึกษาว่าช่องทางในการยื่นแบบแสดงภาษีระหว่างการยื่นแบบแสดงภาษีผ่านช่องทางออนไลน์และการยื่นแบบแสดงภาษีโดยตรงที่กรมสรรพากรเขตพื้นที่ที่มีส่วนในการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสหรือไม่ เพื่อให้กรมสรรพากรใช้ในการพิจารณาเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส และพัฒนาและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎหมายภาษีเกี่ยวกับกลุ่มสมรสให้และสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้ของกลุ่มสมรสให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งเนื้อหาในบทนี้จะประกอบไปด้วย

- 5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย
- 5.2 สรุปผลการวิจัย
- 5.3 การอภิปรายผลการวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย
- 5.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

#### 5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาการเรียนรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส

5.1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ได้แก่ มีบุตร มีประกันชีวิต ดอกเบี้ยเงินกู้บ้าน มีบิดามารดาที่อายุเกิน 60 ปีที่ไม่มีรายได้ กลุ่มสมรสที่ไม่มีรายได้ เลี้ยงดูผู้พิการที่ไม่มี

รายได้ การศึกษาบุตร ฯลฯ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นภาษีหรือรวมยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส

5.1.3 เพื่อศึกษาว่าการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีแบบออนไลน์กับการยื่นแบบแสดงรายการโดยตรงกับกรมสรรพากรเขตพื้นที่นั้น มีผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสหรือไม่

## 5.2 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ศึกษาการเรียนรู้และความเข้าใจและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุเชิงเส้น

5.2.1 สรุปผลการวิจัยการเรียนรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส

ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้และคิดว่าจะศึกษาเรื่องสิทธิประโยชน์ต่างๆเพิ่มเติม

5.2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน

5.2.2.1 ความรู้ความเข้าใจส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้ มีทั้งสิ้น 6 เรื่อง จากทั้งหมด 19 เรื่อง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้ของกลุ่มสมรสได้แก่

- 1) ความรู้เรื่องกลุ่มสมรสมีสิทธิ์ที่จะแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ทุกหมวดรายได้กับกลุ่มสมรส
- 2) ผู้ยื่นแบบเสียภาษีมียกยัดหักค่าลดหย่อนเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มสมรสได้ตามที่จ่ายจริง
- 3) ผู้มีเงินได้ที่เลี้ยงดูอุปการะผู้พิการสามารถลดหย่อนภาษีได้ 60,000 บาทสำหรับตัวเอง และถ้ากลุ่มสมรสที่ไม่มีเงินได้แต่เลี้ยงดูอุปการะผู้พิการอีก 1 คน ผู้มีเงินได้สามารถใช้สิทธิ์หักค่าลดหย่อนของกลุ่มสมรสที่ไม่มีเงินได้รวมเป็น 120,000 บาท
- 4) กลุ่มสมรสสามารถเลือกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีรวมกับบางส่วนได้
- 5) ผู้ยื่นแบบเสียภาษีสามารถใช้สิทธิ์หักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตของกลุ่มสมรสรวมกับของตนเองได้ ไม่เกิน 200,000 บาท

6) ความรู้ความเข้าใจเรื่องผู้ยื่นแบบเสียภาษีสามารถใช้สิทธิ์หักลดหย่อนเงินประกันสังคมของกลุ่มสมรสได้ตามที่แท้จริง

5.2.2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสแตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษี 4 เรื่องจากทั้งสิ้น 10 เรื่อง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้ของกลุ่มสมรส ได้แก่

- 1) การที่กลุ่มสมรสมีค่าลดหย่อนบุตร
- 2) ค่าลดหย่อนในการกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)
- 3) ค่าลดหย่อนในการเลี้ยงดูอุปการะผู้พิการ
- 4) ค่าลดหย่อนในการอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา

5.2.2.3 การยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีผ่านช่องทางออนไลน์กับการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีโดย ตรงที่กรมสรรพากรเขตพื้นที่ ต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ช่องทางในการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส ซึ่งสรุปได้ว่าช่องทางในการยื่นแสดงแบบรายการเสียภาษีต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส

### 5.3 การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ศึกษาการเรียนรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.3.1 การเรียนรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสมรสที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกันจะส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีของกลุ่มสมรสแตกต่างกัน ซึ่งอภิปรายได้ดังนี้ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมของกลุ่มสมรสมากที่สุด คือ

- 1) ความรู้เรื่องกลุ่มสมรสมีสิทธิ์ที่จะแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ทุกหมวดรายได้กับกลุ่มสมรส

2) ยื่นแบบเสียภาษีมียกหักค่าลดหย่อนเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มสมรสได้ตามที่จ่ายจริง

3) ผู้มีเงินได้ที่เลี้ยงดูอุปการะผู้พิการสามารถลดหย่อนภาษีได้ 60,000 บาทสำหรับตัวเอง และถ้ากลุ่มสมรสที่ไม่มีเงินได้แต่เลี้ยงดูอุปการะผู้พิการอีก 1 คน ผู้มีเงินได้สามารถใช้สิทธิหักค่าลดหย่อนของกลุ่มสมรสที่ไม่มีเงินได้รวมเป็น 120,000 บาท

4) กลุ่มสมรสสามารถเลือกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีรวมกับบางส่วนได้

5) ผู้ยื่นแบบเสียภาษีสามารถใช้สิทธิหักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตของกลุ่มสมรสรวมกับของตนเองได้ ไม่เกิน 200,000 บาท และ

6) ความรู้ความเข้าใจเรื่องผู้ยื่นแบบเสียภาษีสามารถใช้สิทธิหักลดหย่อนเงินประกันสังคมของกลุ่มสมรสได้ตามที่จ่ายจริง

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ถ้ากลุ่มสมรสมีความรู้ในเรื่องทั้ง 6 เรื่องดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลต่อการตัดสินใจแยกยื่นหรือยื่นรวมมากกว่าความรู้ในเรื่องสิทธิประโยชน์เรื่องอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาทิป อ่อนหวาน (2553) ว่าด้วยเรื่องความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม ซึ่งชนาทิป ได้ทำการซึ่งศึกษาว่าความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม การซื้อสินค้าที่มีฉลากคาร์บอนของผู้บริโภค และผลการวิเคราะห์พบว่า ความรู้ความเข้าใจที่ต่างกันมีแนวโน้มพฤติกรรม การซื้อสินค้าที่มีฉลากคาร์บอน ด้านการซื้อสินค้าที่มีฉลากคาร์บอนในอนาคต ด้านการแนะนำให้ผู้ที่รู้จักซื้อสินค้าที่มีฉลากคาร์บอนและด้านการซื้อสินค้าที่มีฉลากคาร์บอนถึงแม้มีสินค้าประเภทเดียวกันวางจำหน่ายต่างกัน แสดงให้เห็นความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดๆก็ตามจะส่งผลให้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น มีการรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง เหตุการณ์ รายละเอียดที่เกิดจากการสังเกต การศึกษา ประสบการณ์ ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมความรู้พื้นฐานหรือภูมิหลังส่งผลให้สามารถตัดสินใจในการกระทำการใดที่เกี่ยวข้องกับความรู้นั้นๆ

5.3.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสมรสที่มีสิทธิประโยชน์แตกต่างกันจะส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน สิทธิประโยชน์ที่กลุ่มสมรสให้ความสนใจและส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมมากที่สุด 4 สิทธิประโยชน์ ได้แก่

- 1) ค่าลดหย่อนบุตร
- 2) ค่าลดหย่อนในการกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)
- 3) ค่าลดหย่อนในการเลี้ยงดูอุปการะผู้พิการ

#### 4) ค่าลดหย่อนในการอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา

แสดงให้เห็นว่า ถ้าคู่สมรสมีสิทธิประโยชน์ 4 สิทธิประโยชน์นี้ จะส่งผลต่อการตัดสินใจแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตัวอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นภลัย เทพขาว (2550) ที่ทำการศึกษาความต้องการของผู้เสียภาษีต่อการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากผลศึกษาได้พบว่า ผู้เสียภาษีส่วนใหญ่มีความต้องการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการออมหรือการลงทุน โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีความต้องการใช้สิทธิประโยชน์ในระดับมากในการใช้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ในทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จากการที่ผู้เสียภาษีต้องการสิทธิประโยชน์ทางด้านรายจ่ายเพื่อการออม สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร พรพัฒนกุลชล (2553) ที่ได้ศึกษาสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นแรงจูงใจในการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนหุ้นระยะยาว และผลการศึกษาของจิราพรก็พบว่าผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนหุ้นระยะยาวเป็นแรงจูงใจค่อนข้างปานกลางจนไปถึงค่อนข้างต่ำในการที่เป็นปัจจัยในการลงทุนเมื่อเทียบกับผลตอบแทนจากการลงทุนอย่างอื่นแต่จะเห็นสัดส่วนในการลงทุนในช่วงเดือนธันวาคมค่อนข้างมากกว่าเดือนอื่นๆแสดงให้เห็นว่า การที่สัดส่วนในการลงทุนในเดือนธันวาคมไม่เป็นผลจากอัตราผลตอบแทนแต่เป็นจากการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการนำเงินลงทุนไปหักลดหย่อนภาษี

จากการนำเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนหุ้นระยะยาวเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีนำเงินมาหักลดหย่อนภาษี สอดคล้องกับงานวิจัยของวรยศ จตุพรยิ่งยง (2552) ที่ศึกษาทัศนคติของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ในการลงทุนเพื่อหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การศึกษาก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปี 2550 ที่อัตราสูงสุด คือ ร้อยละ 10 จากฐานภาษีเงินได้หลักหลังหักค่าลดหย่อน และการลงทุนเพื่อการหักค่าลดหย่อน โดยการลงทุนในเบี้ยประกันชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลประโยชน์ในการหักค่าลดหย่อนภาษีและมีมูลค่าในการลงทุน ต่ำกว่า 100,000 บาท และส่วนใหญ่ตัดสินใจลงทุนด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีของบุคคลทั่วไปไม่ว่าจะเป็นการเรื่องการลงทุนในหุ้นระยะยาว หรือทำประกันชีวิต ก็เพื่อหวังผลในเรื่องการลดหย่อนภาษี และจากงานวิจัยก็จะพบว่าบุคคลที่เสียภาษีต้องการสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในการออม แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีก็จะส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรส เช่นกัน กล่าวคือ คู่สมรสก่อนที่จะทำการเสียภาษีหรือตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมนั้นจะต้องนำสิทธิประโยชน์ทาง

ภาษีของทั้งคู่นำมาคำนวณรวมกับเพื่อหาจุดที่คิดว่า จะสามารถเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้น้อยที่สุด และสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้มากที่สุด

5.3.3 ผลจากการศึกษาเกี่ยวกับช่องทางในการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาออนไลน์และยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีโดยตรงที่กรมสรรพากรเขตพื้นที่ ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรสแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยช่องทางออนไลน์หรือผ่านกรมสรรพากรเขตพื้นที่โดยตรงนั้น ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส ซึ่งสอดคล้องไปทางเดียวกันกับงานวิจัยของ แววศรี นันทกนก (2551) ซึ่งศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยผลของการศึกษาพบว่า การเลือกใช้ช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีในจังหวัดพะเยา เลือกสถานที่ยื่นแบบแสดงรายการผ่านอินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีที่ผู้เสียภาษีให้ความสำคัญมากที่สุด คือ สะดวกสบายในการยื่นแบบแสดงรายการประหยัดเวลาต่อการคำนวณภาษี ไม่มีค่าใช้จ่ายในเรื่องการให้บริการไม่ต้องแนบเอกสารประกอบการยื่นแบบ มีโปรแกรมช่วยตรวจสอบหากมีข้อมูลที่ผิดพลาด ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่ากลุ่มสมรสที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยื่นแบบแสดงรายการผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการยื่นแบบผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตจะง่ายต่อการคำนวณภาษีเงินได้ของตนเองและกลุ่มสมรส สามารถวิเคราะห์ได้ง่ายขึ้นว่าจะแยกยื่นหรือยื่นรวมแบบแสดงรายการภาษีเงินได้

#### 5.4 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ศึกษาการเรียนรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มสมรส ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะโดยสรุปได้ดังนี้

5.4.1 กรมสรรพากรควรจัดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้มากขึ้นกว่าเดิม เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ หรือช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลของกรมสรรพากรให้มากขึ้น เพราะจากการวิจัยจะพบว่ากลุ่มสมรสในที่ทำงานอยู่กลางใจกลางเมืองและมีความรู้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรียังมีความรู้ในเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษีอยู่ระดับเพียงปานกลาง อาจแสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่ทางกรมสรรพากรเผยแพร่ให้กับประชาชน อาจจะยังไม่ทั่วถึงเพียงพอ และอาจจะเข้าถึงได้ยากเนื่องจากบางพื้นที่อินเทอร์เน็ตยังเข้าไปไม่ถึง และภาษาที่ใช้ในกฎหมายภาษีอากรเข้าใจได้ยาก เพราะจากการสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม จะพบว่า ผู้ที่ทำการ

ยื่นภาษียังไม่มีความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีบางรายการ และกรมสรรพากรควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์กฎหมายภาษีที่มีการบังคับใช้ใหม่ๆ กับประชาชนให้ทราบทั่วถึงกัน เพิ่มช่องทางการกระจายการประชาสัมพันธ์ เพิ่มช่องทางการให้ความรู้แก่ประชาชนโดยมีการจัดเจ้าหน้าที่สรรพากรที่มีความชำนาญ และสามารถแก้ปัญหาหรือทางออกให้แก่ผู้เสียภาษี เข้าไปแนะนำสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามบริษัทต่างๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเรื่องการยื่นภาษีและสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กรมสรรพากรมีให้ เพราะจากที่ผู้วิจัยทำเรื่องเกี่ยวกับคู่สมรสเนื่องจากมีข้อกำหนดทางภาษีอากรที่ออกมาบังคับใช้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการเสียภาษีของคู่สมรส ซึ่งจากการทำวิจัยและสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่จะยังไม่ทราบว่ามีการกำหนดใหม่ ที่ทางกรมสรรพากรเปลี่ยนแปลง ทั้งที่คู่สมรสได้สิทธิประโยชน์เพิ่มจากข้อกำหนดใหม่นี้ จึงอาจจะทำให้ประชาชนทั่วไปที่เสียภาษีไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างที่ควรจะเป็น

5.4.2 จากที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ประชาชน ควรมีการเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีบางรายการ เพราะเนื่องจากในสภาวะปัจจุบันค่าครองชีพต่างๆ สูงขึ้น และทางกรมสรรพากรก็ไม่ปรับปรุงสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้มาเป็นเวลานานแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ทางกรมสรรพากรก็ควรที่จะเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้มากขึ้นเพื่อจูงใจให้แก่ประชาชนให้เสียภาษีเงินได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องเลี่ยงภาษี

5.4.3 คู่สมรสควรจะมีการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ควรจะนำเงินได้ของตนเองรวมกับคู่สมรสและทดลองใช้โปรแกรมในการคำนวณ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลก่อนการตัดสินใจว่าจะแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้ เพื่อหาว่ายื่นแบบใดจะได้สิทธิประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด เพราะเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในการยื่นแบบแสดงรายการของคู่สมรส ทำให้คู่สมรสนั้นมีทางเลือกในการจะเลือกแยกยื่นหรือยื่นรวมภาษีเงินได้มากขึ้น จากที่เมื่อก่อนที่มีข้อกำหนดว่าฝ่ายภริยาจะต้องนำเงินได้ทั้งหมดนำมารวมกับสามี มีเพียงรายได้จากเงินเดือนเพียงอย่างเดียวที่สามารถแยกยื่นได้ ซึ่ง ณ เวลานั้นได้เปลี่ยนเป็นแยกยื่นได้ทุกหมวดรายได้ แสดงให้เห็นว่าคู่สมรสสามารถนำเงินได้ของทั้งคู่นำมาคำนวณและใช้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

## 5.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพียงกลุ่มพนักงานเอกชนที่สมรสแล้ว ในเขตลุ่มพินิจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเพียง 390 คน เท่านั้น ผลการศึกษามาจากเขตที่ผู้วิจัยทำการศึกษานั้น อาจจะนำมาอภิปรายผลเป็นภาพรวมทั้งประเทศยังไม่ได้ ดังนั้น หากจะทำการศึกษารองเดียวกันนี้อีก ควร

ศึกษาในวงกว้างมากขึ้น และศึกษาให้หลากหลายกลุ่มมากขึ้น เช่น ขยายไปกลุ่มที่ทำธุรกิจส่วนตัว กลุ่มทำอาชีพอิสระ เป็นต้น

และถ้าหากในอนาคตทางกรมสรรพากรได้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มสิทธิประโยชน์หรือเปลี่ยนแปลงสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อควรศึกษาว่าผู้ยื่นภาษีมีความพอใจและได้ประโยชน์จากสิทธิประโยชน์ที่ทางกรมสรรพากรมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่